

**Stanowisko Rady Ministrów do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o straży gminnej,
ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia
(druk nr 2973)**

Podstawowym założeniem poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o straży gminnej, ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (druk nr 2973) jest usunięcie z ww. ustaw przepisów określających uprawnienia straży gminnej (miejskiej) do używania urządzeń rejestrujących naruszenia przepisów ruchu drogowego. Rada Ministrów wyraża negatywną opinię w przedmiocie proponowanej zmiany.

Strażnicy gminni (miejscy) otrzymali uprawnienia w zakresie kontroli ruchu drogowego przy użyciu urządzeń rejestrujących na mocy rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 grudnia 2003 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie kontroli ruchu drogowego (Dz. U. Nr 230, poz. 2310). Ustawa z dnia 11 maja 2007 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 123, poz. 845), która uchyliła ww. rozporządzenie, zachowała uprawnienia strażników do używania urządzeń rejestrujących. Dzięki rozszerzeniu uprawnień strażników do używania urządzeń rejestrujących Policja może zaangażować swoich funkcjonariuszy i sprzęt w działania na drogach krajowych i wojewódzkich charakteryzujących się znaczą koncentracją zagrożenia dla bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Zakres wykonywanych przez strażników czynności przy użyciu urządzeń rejestrujących obejmuje wykonywanie kontroli w odniesieniu do kierujących pojazdami, którzy nie stosują się do wskazań sygnalizacji świetlnej bądź przekraczają dozwoloną prędkość – co odpowiada istotnym przyczynom wypadków drogowych w Polsce - niedostosowaniu prędkości do warunków w ruchu i nie udzieleniu pierwszeństwa przejazdu.

W ocenie Rady Ministrów działania straży gminnych w zakresie kontroli ruchu drogowego przy użyciu urządzeń rejestrujących przyczyniły się do poprawy bezpieczeństwa na polskich drogach. W 2013 roku zgłoszono 35 847 wypadków drogowych mających miejsce na drogach publicznych, w strefach zamieszkania lub strefach ruchu. W porównaniu z rokiem 2011, kiedy to miało miejsce 40 065 wypadków, liczba ta spadła o 4 218 wypadków (-10,5%), a w porównaniu z 2012 rokiem, w którym zanotowano 37 046 wypadków, liczba ta spadła o 1 199 wypadków (-3,2%). W wyniku wypadków drogowych 3 357 osób poniosło śmierć. W porównaniu z rokiem 2011, kiedy zginęło 4 189 osób, nastąpił spadek o 832 osoby (-19,9%), a w porównaniu z rokiem 2012, w którym śmierć poniosło 3 571 osób nastąpił spadek o 214 osób (-6,0%).

Działania podejmowane przez straż gminną pozwoliły również zwiększyć wykrywalność wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji (2 042 405 wykroczeń ujawnionych przez straż gminną w 2013 r. w porównaniu do 2 097 600 w 2012 r. i 1 795 559 w 2011 r.). Wzrost liczby urządzeń rejestrujących używanych przez straże gminne (miejskie) - (391 w roku 2013 w porównaniu do 333 w 2012 r. i 236 w 2011 r.) – pozwala na skuteczniejsze egzekwowanie przestrzegania przepisów prawa o ruchu drogowym. Za wykroczenia ujawnione przez urządzenia rejestrujące straż gminna nałożyła w 2013 r. 940 551 mandatów (965 335 w 2012 r.), a w 533 612 sprawach zastosowano środki oddziaływania wychowawczego (530 011 w 2012 r.). Należy podkreślić, że mandaty nałożone przez straż gminną nie stanowią podatku za przejazd przez daną miejscowość, lecz są następstwem popełnienia przez kierującego pojazdem określonego wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu ruchu drogowego. Wpływy z wykroczeń zarejestrowanych za pomocą fotoradarów obsługiwanych przez straże gminne są przeznaczane na realizację zadań gminy obejmujących m.in. finansowanie z własnych środków budowy i utrzymania dróg gminnych.

Kontrola ruchu drogowego prowadzona przez straż gminną (miejską) w mniejszych miejscowościach w znaczący sposób przyczynia się do poprawy bezpieczeństwa społeczności lokalnej. Analizy pokazują, że w wielu miejscowościach na drogach, na których prowadzone są działania kontrolne z użyciem fotoradarów, liczba wypadków, w tym z ofiarami w ludziach, znacząco spadła.

W związku z powyższym, odebranie strażom gminnym (miejskim) uprawnień w zakresie prowadzenia kontroli ruchu drogowego przy użyciu urządzeń rejestrujących, w ocenie Rady Ministrów, negatywnie wpłynęłoby na stan bezpieczeństwa na polskich drogach oraz spowodowałoby nadmierne zwiększenie obowiązków Policji i Inspektoratu Transportu Drogowego w stosunku do sił i środków jakimi dysponują.

Projektodawca proponuje ponadto dostosowanie art. 38 § 1 *ustawy 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2013 poz. 395, z późn. zm.)* w zakresie w jakim nie przewidywał dotychczas, na etapie czynności wyjaśniających, dostępu do akt dla osoby, wobec której istnieje uzasadniona podstawa do sporządzenia przeciwko niej wniosku o ukaranie – do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 3 czerwca 2014 r. w sprawie o sygn. K 19/11.

Rada Ministrów wyraża negatywne stanowisko w przedmiocie proponowanej zmiany, ponieważ prace legislacyjne zmierzające do realizacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 3 czerwca 2014 r., sygn. akt K 19/11, zostały już podjęte przez senacką Komisję Ustawodawczą, która przygotowała

projekt ustawy zmieniającej ustawę – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia oraz ustawę o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 743).

Projekt senacki proponuje o wiele bardziej kompleksowe zmiany przepisów. Oprócz zmiany zakwestionowanego przez Trybunał Konstytucyjny art. 38 § 1 ustawy 24 sierpnia 2001 r. *Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia*, zakłada również zmiany w art. 4 ustawy 24 sierpnia 2001 r. *Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia* oraz art. 18 pkt 11 ustawy z dnia 27 września 2013 r. *o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 1247), która wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2015 r. W związku z powyższym Rada Ministrów proponuje kontynuowanie prac nad zmianami przedmiotowych przepisów w ramach projektu senackiej Komisji Ustawodawczej.

W związku z powyższym, Rada Ministrów negatywnie opiniuje poselski *projekt ustawy o zmianie ustawy o straży gminnej, ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia* (druk nr 2973).